ΜΙΚΡΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΚΑΤΟΥΛ ΜΑΝΤΕΣ

ΤΟ ΦΙΛΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

Ἐκεῖνος καὶ ἐκείνη ζοῦσανε στὸ μαγευτικὸ Παλέρμο. Τὰ σπίτια τους ἦσαν γειτονικὰ καὶ οἱ κῆποι τους χωριζόντουσαν μ' ἕνα χαμηλὸ φράχτη. Μιὰ μακρυνὴ συγγένεια ἕνωνε τὶς οἰκογένειές τους, κι' ἀπὸ μικρὰ παιδιὰ παῖζανε ὅλη μέρα καὶ τραγουδούσανε κάτω ἀπ' τὰ δένδρα.

Τὰ χρόνια κυλοῦσαν γοργά, γλυκὰ κι' ἀφρόντιστα. Κι' ἔτσι, χρόνο μὲ τὸν χρόνο, μεγάλωναν τὰ δυὸ παιδιὰ καὶ μαζὺ μ' αὐτὰ κι' ἡ ἀγάπη τους, ποὺ δὲν τὴν ὑποπτευόντουσαν.

Κι' ὅταν τὴ νοιώσανε πιὰ τὴν ἀγάπη αὐτή, τὴν ἁγνὴ καὶ παθητική, εἶχε ριζώσει βαθειὰ μέσ' στὴν καρδιά τους. Τώρα πλέον αὐτὸς εἶχε μεγαλώσει καὶ ἦταν ὁ γενναῖος ἱππότης Δὸν Μάρκος κι' ἐκείνη ἡ ξακουστὴ γιὰ τὴν ὀμορφιά της Δόνα Ὑακίνθη.

Μὰ ὁ πατέρας τῆς Ὑακίνθης ἦταν ἕνας γερο-παράξενος καὶ πεισματάρης, σὰν ὅλους τοὺς γέρους, κι' ὅταν ἔμαθε τὸ εἰδύλλιο περιώρισε αὐστηρὰ τὴν κόρη του, μέσα στὸ σπίτι.

Ὁ ἔρωτας ὅμως ὁ ἀληθινὸς τῶν δυὸ νέων τοὺς ἔκανε νὰ βροῦν τὸν τρόπο νὰ σμίγουνε καὶ πάλι.

Πόσο ὄμορφες νύχτες περνούσανε, οἱ δυὸ ἀγαπημένοι, καὶ πόσο ἡδονικές!

Ἡ χαρά τους ὅμως δὲν ἦταν γραφτὸ νὰ κρατήση πολύ. Μιὰ νύχτα τοὺς ἀνακάλυψε σφιχταγκαλιασμένους ὁ πατέρας τῆς κόρης κι' ἀπὸ τότε κανεὶς πειὰ δὲν εἶδε τὴν ὄμορφη Ὑακίνθη. Ἄλλοι λέγανε ὅτι τὴν σκότωσε ὁ σκληρόκαρδος δοῦκας, πατέρας της, κι' ἄλλοι πάλι βεβαιώνανε ὅτι τὴν ἔκλεισε σὲ κάποιο μακρυνὸ μοναστῆρι.

* * *

Ὁ ἥλιος ἔγερνε στὴ δύσι του. Ὅλα ἦσαν ντυμένα στὸ χρυσάφι. Μιὰ βαρειὰ καὶ πληκτικὴ γαλήνη ἁπλωνόταν πάνω στὸ ἐρημικὸ μοναστῆρι τῆς Ἁγίας Μαγδαληνῆς.

Ἄξαφνα, ἡ καμπάνες του ἄρχισαν νὰ ἠχοῦν πένθιμα. Καλοῦσαν τὶς ἀφοσιωμένες στὴν αἰώνια παρθενιά τους μοναχὲς νὰ δεηθοῦνε ὅλη τὴ νύχτα γιὰ τὴν ψυχὴ μιᾶς ἀδελφῆς τους ποὺ ψυχορραγοῦσε.

Στὸ βάθος τοῦ σκοτεινοῦ κελλιοῦ της, ξαπλωμένη ἀπάνω σὲ μιὰ μαύρη σανίδα, ἀγωνιοῦσε ἡ πιὸ νέα καὶ πιὸ ὄμορφη ἀπ' τὶς ἀδελφές. Ἀλλοίμονο! Ἡ φλόγα τῶν μεγάλων ματιῶν της εἶχε σχεδὸν σβύσει, καθὼς εἶχε σβύσει καὶ κάθε ἐλπίδα γιὰ τὴ ζωή της...

Γιατὶ τάχα τὴν ἔπαιρνε ὁ θάνατος τόσο πρόωρα; Στὸ ἐρώτημα αὐτὸ καμμιὰ ἀπ' τὶς μοναχὲς δὲν μποροῦσε νὰ δώση μιὰ συγκεκριμένη ἀπάντησι. Ἐπειδὴ ὅμως ξέρανε ὅτι τὴν μαναχὴ αὐτή, τὴ νέα καὶ ὡραία, τὴν ἔφερε στὸ μοναστῆρι ἕνας γέρος μὲ εὐγενικὸ μὰ καὶ αὐστηρὸ παρουσιαστικό, ὁ ὁποῖος πλήρωσε πολλὰ γιὰ τὴν διαμονή της, μὰ δὲν ξαναπῆγε ποτὲ νὰ τὴν δῆ, συμπεράνανε ὅλες πὼς κάποιο μεγάλο ἁμάρτημα θἄπρεπε νἄχε κάνει στὴ ζωή της ἡ ὡραία ἑτοιμοθάνατη. Τὴν σεβόντουσαν ὅμως, μ' ὅλο ποὖχαν αὐτὴ τὴν ἰδέα, καὶ τὴν ἀγαποῦσαν γιατὶ ἔμοιαζε μ' ἕνα θαυμάσιο κι' εὐγενικὸ λουλοῦδι, ποὺ ἀπὸ τὴ λύπη του μαραινότανε, μέρα μὲ τὴν ἡμέρα, χωρὶς νὰ ἐνοχλήση τοὺς ἄλλους.

Ἡ μοιραία στιγμὴ ποὺ ἡ ψυχὴ τῆς ἑτοιμοθάνατης θὰ πετοῦσε στοὺς οὐρανούς, ὁλοένα καὶ πλησίαζε. Ἡ ἄρρωστη περίμενε καρτερικὰ τὸν ἐξομολογητή, ἔχοντας προσηλωμένα τὰ βλέμματά της ἀπάνω στὴν εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ.

Ἄξαφνα, ἄκουσε τὴν πόρτα ν' ἀνοίγη σιγὰ - σιγά, καὶ πάλι σὲ λίγο νὰ κλείνη.

Κάποια λαχτάρα τῆς ἔδωσε τότε λίγη ζωὴ καὶ τὰ μάτια της ἔλαμψαν παράξενα καὶ τὰ πανιασμένα χείλη της τρεμούλιασαν, σὰν κάτι νὰ ψιθύρισαν.

Πελιδνός, μὲ μάτια μισοσβυσμένα καὶ τρέμοντας ὁλόκορμος ὁ νεαρὸς ἐξομολογητὴς προχώρησε καὶ στάθηκε ἀπάνω ἀπ' τὴν ἑτοιμοθάνατη.

— Ἀδελφή μου!... ψιθύρισε μ' ἕναν ἀπέραντο τόνο.

Καὶ τὸ λευκότατο μέτωπό του, ποὺ τὰ ἐβένινα μαλλιά του τὸ στόλιζαν σὰν ἕνα μαρτυρικὸ στεφάνι, ἔγειρε βαρὺ πρὸς τὸ ἀδύνατο στῆθος του.

Στὸ ἄκουσμα τῆς φωνῆς αὐτῆς ἡ ἑτοιμοθάνατη ἔννοιωσε μιὰ γλυκειὰ ἀνατριχίλα, ποὺ τῆς ἔδωσε κουράγιο καὶ πνοὴ ζωῆς. Ἀνασήκωσε τὸ κεφάλι της καὶ ψιθύρισε μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα:

— Ἀδελφέ μου!

Τὰ μάτια της καρφώθηκαν πάνω στὸ πρόσωπο τοῦ ἐξομολογητοῦ καὶ τὸ παρθενικό της στῆθος φούσκωσε, σὰν κῦμα ἀφρισμένης θαλάσσης. Τὸν εἶδε... Τὸν γνώρισε... Τὰ χείλη της σάλεψαν τρεμουλιαστά:

— Ἀδελφέ μου!.. Ἀγαπημένε μου!.. Μάρκο!...

Καὶ μαζὺ μὲ τὰ λόγια αὐτὰ πέταξε κι' ἡ ψυχή της στὰ οὐράνια.

Ἕνα θεῖο χαμόγελο φώτιζε τώρα τ' ὠχρό της πρόσωπο.

Τρελλὸς ἀπ' τὸν ἄπειρο πόνο του ὁ νέος ρίχτηκε ἀπάνω της. Ἀναστενάζοντας βαρειὰ ἀγκάλιασε τὸ νεκρωμένο σῶμα τῆς ἀγαπημένης του καὶ κόλλησε τὰ χείλη του πάνω στὰ δικά της χείλη, σ' ἕνα παράφορο, παρατεταμένο φίλημα, σὰν νἄθελε νὰ τῆς δώση τὴ στερνή του πνοή...

Ἡ μοναχές, ἡ ὁποῖες περνοῦσαν ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἔξω ἀπ' τὸ κελλὶ τοῦ θανάτου, ἄκουσαν μιὰ μισόσβυστη κραυγὴ ἀγωνίας καὶ πόνου. Κι' ὅταν τόλμησαν ν' ἀνοίξουν τὴν πόρτα βρεθήκαν μπροστὰ σὲ δυὸ — κι' ὄχι σ' ἕναν, ὅπως περίμεναν — νεκροὺς σφιχταγκαλιασμένους τρελλά, παράφορα, μ' ἀγωνία, τὴν ἀγωνία τοῦ ἔρωτα καὶ τοῦ θανάτου.

……

Ἡ ἡγουμένη τοῦ μοναστηριοῦ μόλις ἔμαθε τὸ ξαφνικὸ αὐτὸ περιστατικό, γιὰ νὰ προλάβη τὴν κακογλωσσιὰ τοῦ κόσμου, διάταξε νὰ θάψουν ἀμέσως, κρυφὰ τὴν ἴδια νύχτα, τοὺς δυὸ νεκρούς.

Κι' ἡ μοναχές, ἴσως ἀπ' τὴ βία τους, ἔσκαψαν ἕνα μονάχα τάφο κι' ἔθαψαν τὸν Μάρκο καὶ τὴν Ὑακίνθη, τὸν ἕνα πλάϊ στὸν ἄλλο, ὅπως τοὺς βρήκανε στὸ νεκρικὸ τῆς νέας κλινάρι.

* * *

Ὕστερ' ἀπὸ χρόνια τὸ τραγικὸ τέλος τῶν δύο ἐρωτευμένων νέων τοῦ Παλέρμου μαθεύτηκε παντοῦ. Καὶ σήμερα ὅποιος ἀνεβαίνει στὸν λόφο τοῦ μοναστηριοῦ τῆς Ἁγίας Μαγδαληνῆς τοῦ Παλέρμου, γιὰ νὰ ἀπολαύση τὴν θαυμάσια δύσι τοῦ ἥλιου, βλέπει λίγο πρὶν φθάσει στὸ μοναστῆρι, σὲ μιὰν ἄκρη τοῦ δρόμου, δυὸ λεϊμονιές, κι' ἀνάμεσα στοὺς κορμοὺς τῶν δένδρων αὐτῶν ἕναν μικρὸ μαρμαρένιο σταυρὸ μὲ τὰ ὀνόματα τοῦ Μάρκου καὶ τῆς Ὑακίνθης. Κι' ὅταν γυρίζη νὰ ζητήση πληροφορίες ἀπ' τὸν ὁδηγό του γιὰ τὸν τάφο αὐτόν, παίρνει τὴν ἀπάντησι ἀπ' τὸν ἥλιο ποὺ γέρνει στὴ δύσι του, κόκκινος καὶ ματωμένος, σὰν νὰ βουτήχτηκε στὸ αἷμα δυὸ ἀδικοχαμένων ὑπάρξεων...

πόλις ξεκίνησαν, ὁ καταχθόνιος νέγρος τὴν ἔρριξε σ' ἕνα μέρος ρηχό, ὅπου ἡ βάρκα κόλλησε στὴ λάσπη τοῦ βυθοῦ. Ἔπειτα σκότωσε καὶ τοὺς τέσσερες Ἄραβες καὶ πέταξε τὰ κορμιά τους στὴ θάλασσα. Μὰ ὁ ἕνας ἀπ' τοὺς Ἀλγερίνους δὲν εἶχε πεθάνει. Κατώρθωσε νὰ μείνη κολυμπῶντας μέσα στὸ νερὸ ἀρκετὴ ὥρα, ὥς ὅτου τὸν περιμάζεψε ἕνας ἄλλος ψαρᾶς. Ὁ νέγρος ἀπ' τὸ Κουροῦ συνελήφθη καὶ καταδικάστηκε σὲ εἴκοσι ἐτῶν καταναγκαστικὰ ἔργα.

Δραματικώτατη εἶνε ἡ περιγραφὴ τῆς ζωῆς ποὺ περνοῦν οἱ φυλακισμένοι στὴ Νῆσο τοῦ Διαβόλου καὶ τὰ ἀπάνθρωπα βασανιστήρια ποὺ τοὺς ἐπιβάλλουν οἱ δεσμοφύλακες κι' ἡ φρουρά. Ἡ ζωὴ τῶν καταδίκων δὲν ἔχει καμμιὰ σημασία γιὰ τὴν διεύθυνσι καὶ τὸ προσωπικὸ τῆς φυλακῆς.

Κάποτε στείλανε ἕναν κατάδικο νὰ καθαρίση τὸ τηλεγραφικὸ καλώδιο σ' ἕνα μέρος τῆς θαλάσσης, στὸ ὁποῖο σχεδὸν πάντοτε βρισκόντουσαν σκυλόψαρα. Ὁ δυστυχὴς κατάδικος ἔκανε καμμιὰ δεκαριὰ βουτιές, ἀλλὰ στὴν ἐνδεκάτη δὲν φάνηκε ἐπάνω, παρὰ μόνο τὸ μισὸ κορμί του, ἀπ' τὴ μέση καὶ κάτω, καὶ ἄφθονο αἷμα ποὺ ἔβαψε τὴν ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης σ' ἀρκετὴ ἔκτασι. Τὸν εἶχε καταβροχθίσει ἕνα σκυλόψαρο.

Οἱ φύλακες ποὺ παρακολούθησαν τὴ σκηνὴ ἀπὸ τὴ βάρκα τους, δὲν καταδέχτηκαν οὔτε νὰ μαζέψουν τοὐλάχιστον τὸ μισὸ κορμὶ τοῦ καταδίκου, γιὰ νὰ τὸ θάψουν, ἀλλὰ τὸ ἄφησαν ἐκεῖ καὶ τὸ φάγανε κι' αὐτὸ τὰ σκυλόψαρα.

ΣΟΦΑ ΛΟΓΙΑ

— Ἡ ἀχαριστία δὲν πρέπει νὰ μᾶς ἐμποδίζη νὰ κάνουμε τὸ καλό. Γιατὶ εἶνε προτιμότερο νὰ χάνωνται ἡ εὐεργεσίες μας στὰ χέρια τῶν ἀχαρίστων, παρὰ στὰ χέρια τὰ δικά μας.

Σααδῆ

— Ὁ τελειότερος ἄνθρωπος εἶνε ἐκεῖνος ποὺ ξέρει νὰ ὑποφέρη τὶς ἀδικίες ποὺ τὸν χτυποῦν.

Μένανδρος

— Ἡ γλῶσσα τῆς καρδιᾶς εἶνε τὰ μάτια.

Γαλλικὴ παροιμία

— Κάλλιο μιὰ οὐγγιὰ τύχης παρὰ ἑκατὸ λίτρες σοφία.

Ἀγγλικὴ παροιμία